

صد منهای یک

www.ketab.ir

دکتر معصومه کیان

سرشناسه	:	کیان، معصومه، -۱۳۵۱
عنوان و نام پدیدآور	:	صد منهای یک/ معصومه کیان.
مشخصات نشر	:	تهران: دانش‌پذیر، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۱۹۲ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۹۵۴۳۷-۴-۰
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	خدا -- نام‌ها
موضوع	:	God-name
موضوع	:	خدا -- صفات
موضوع	:	God-Attributes
رده‌بندی کنگره	:	BP ۲۱۹/۹
رده‌بندی دی‌سی	:	۲۹۷/۴۲
شماریک‌بشناسی ملی	:	۵۷۷۲۰۱۴

انستیتوت دانش‌پذیر

تهران، خیابان انقلاب، بین فروردین و فخر رازی، پلاک ۱۲۷۸ مجتمع فروزنده، طبقه سوم، واحد ۶۱۱

تلفن: ۶۶۹۵۰۳۸۲ - ۸۲۵ ۰۲۸۶۱

عنوان کتاب:	صد منهای یک
نویسنده:	معصومه کیان
ناظر چاپ:	ه. سوری
حروفچینی و صفحه‌آرایی:	زهره حسن‌پور
لیتوگرافی:	نقره آبی
چاپ:	معرفت
نوبت چاپ:	اول، ۱۳۹۸
تیراژ:	۵۰۰ جلد
قیمت:	۳۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۹۵۴۳۷-۴-۰
«حق چاپ برای مؤلف محفوظ است»	

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار.....
۸	نگاهی کوتاه به زندگی رشیدالدین میدی
۹	نگاهی کوتاه به زندگی ابوالفتح رازی
۱۰	مقدمه
۱۳	معنی واژگان «اسم» و «الحسنی» از دیدگاه علمای اسلام.....
۱۳	اسم
۱۷	حسنی
۱۹	اسماء الحسنی
۲۵	توقیفی بودن اسماء الله
۲۸	احصاء و مفهوم آن
۳۰	تعداد اسماء الحسنی
۳۳	اسم مستأثره
۳۵	رابطه قرآن و اسماء الحسنی
۳۶	اسماء الهی و انواع آن
۳۸	اسم اعظم
۴۱	اسم اعظم در مقام لفظ
۴۱	حقیقت عینیه اسم اعظم
۴۵	شرح السماء الحسنی و مقایسه آن در دو تفسیر کشف الاسرار و درع الحنان
۴۵	□ الله
۵۰	□ الرحمن
۵۴	□ الرحیم
۵۶	□ الملک
۵۷	□ القدوس
۵۸	□ السلام
۶۰	□ المؤمن
۶۲	□ المُهتَم
۶۳	□ العزیز
۶۵	□ الجبار
۶۷	□ الْمُتَكَبِّر
۶۸	□ الخالق

۷۰	□ الباری
۷۱	□ المصوّر
۷۳	□ الغفار
۷۴	□ القهار
۷۵	□ الوهاب
۷۶	□ الزّاق
۷۷	□ الفّاح
۷۹	□ العدم
۸۰	□ البصیر
۸۳	□ البسط
۸۴	□ الخافض
۸۵	□ الرّافع
۸۶	□ المعزّ
۸۷	□ المذلّ
۸۸	□ السّميع
۹۰	□ البصیر
۹۰	□ الحکم
۹۲	□ العَدَل
۹۳	□ اللّطیف
۹۵	□ الخبیر
۹۶	□ الخَلیم
۹۷	□ العَظیم
۹۸	□ الغفور
۹۹	□ الشّکور
۱۰۱	□ العلّی
۱۰۲	□ الکبیر
۱۰۳	□ الحفیظ
۱۰۵	□ المقتی
۱۰۶	□ الحسیب
۱۰۸	□ الجلیل

۱۰۸	الكریم
۱۰۹	الزّقیب
۱۱۱	المجیب
۱۱۲	الواسع
۱۱۳	الحكیم
۱۱۵	الودود
۱۱۶	المجید
۱۱۷	الباعث
۱۱۹	الشّهاد
۱۲۰	الحقّ
۱۲۲	الوكیل
۱۲۳	القوى
۱۲۴	المتین
۱۲۵	الّولی
۱۲۷	الحمید
۱۲۸	المحصی
۱۳۰	المبدأ
۱۳۱	المُعید
۱۳۲	المُحیی
۱۳۳	المُمیت
۱۳۴	الحقّ
۱۳۶	القَیوم
۱۳۹	الواجد
۱۴۰	الماجد
۱۴۰	الواجد
۱۴۱	الصّمد
۱۴۴	القادر
۱۴۶	المقتدر
۱۴۷	المقدّم
۱۴۸	المؤخّر

۱۴۹	□ الأول.
۱۵۱	□ الآخر.
۱۵۳	□ الظاهر.
۱۵۵	□ الباطن.
۱۵۹	□ البر.
۱۶۰	□ التواب.
۱۶۲	□ المعتقم.
۱۶۳	□ عَفْو.
۱۶۴	□ التبت.
۱۶۵	□ مالِك الملْك.
۱۶۷	□ ذوالجلال و كرام.
۱۶۹	□ الوالى.
۱۷۰	□ المتعالى.
۱۷۱	□ الْمُقْبِط.
۱۷۲	□ الجامع.
۱۷۳	□ الغنى.
۱۷۴	□ المغنى.
۱۷۶	□ المانع.
۱۷۶	□ الضَّار.
۱۷۷	□ النَّافِع.
۱۷۷	□ النور.
۱۸۱	□ الهادى.
۱۸۳	□ البديع.
۱۸۴	□ الباقي.
۱۸۶	□ الوارث.
۱۸۷	□ الرّشيد.
۱۸۸	□ الصّبور.
۱۹۰	فهرست منابع
۱۹۲	فهرست الفبايى اسماء

پیشکش به روح پرفتوح پدرم و پیشگاه فرشته‌ای به نام مادرم

پیشگفتار

پژوهشی که هم‌اکنون پیش و دارید، حاصل و ثمره مطالعات وسیع و دامنه‌داری است که پیرامون موضوع مبانی و سندس اسماء الله انجام شده است که امیدوارم مورد توجه و عنایت خوانندگان واقع شود.

ابتدا معنی اسماء الله از بخش ترجمه آیات در تاسیس «کشف الاسرار و عدة الابرار» و «روض الجنان و روح الجنان» استخراج و پس از آن توضیحاتی پیرامون ریشه و اشتقاق کلمه و معانی مختلف آن از کتاب دیگری به نام «کشف المعنی عن سر اسماء الحسنی» ذکر شد. در مرحله بعد، تفسیر اسماء با توجه به آیاتی که در رگیرنده آن اسماء هستند بیان گردید؛ و در انتها اسماء از نظر لفظ و معنا در دو تفسیر تیسار شدند و وجوه تمایز بیان دو مفسر یادآوری گردید.

در این میان به مواردی برخوردیم که اسم مورد نظر در قرآن به صورت فعل بیان شده بود. به ناچار (طبق روالی که دانشمندان و استادان این مبحث رفتار کرده‌اند) از فعل، اسم فاعل استخراج کردم و بنای کار را بر آن نهادم. مثل اسم معز و مذل که از فعل یعز و یذل اخذ شده است. علاوه بر مورد فوق، برخی از اسماء در قرآن به دنبال هم آمده‌اند، همچنین در کتاب‌هایی که پیرامون این موضوع نگاشته شده است نیز وضع به همین منوال بود، مانند اسماء الرحمن الرحیم، السميع البصیر. اما در این کار با توجه به اینکه نظر استاد دانشمند آقای دکتر محقق بر این قرار گرفته بود که اسماء به تنهایی بررسی

شوند، حتی الامکان این موضوع رعایت شده است.

در این پژوهش، پس از اینکه آدرس اسم مورد نظر از معجم الفاظ قرآن به دست آمد، در اکثر قریب به اتفاق موارد، تمام آیاتی که دربرگیرنده اسم مربوطه بود تک تک از دو تفسیر بررسی شد و آیه‌ای که به بهترین وجه، هر دو مفسر به آن پرداخته بودند، انتخاب و بررسی و مقایسه شد.

دیگر اینکه، در اکثر قریب به اتفاق موارد، تمام جزئیات عیناً از دو تفسیر بیان و سپس به شرح مقایسه پرداخته شد، تا اینکه جامعیت قیاس دچار خدشه نشود.

ناگفته نماند که در موارد اندکی، در معنی اسماء به جای خالی برخورد می‌شود که این بدین معنی است که اسم مورد نظر در آن کتاب ترجمه نشده است؛ و یا گاه دیده شده که در تعداد کمی از اسماء، مفسر همان ترجمه لغوی اسم را در تفسیر نیز به همان صورت آورده که به ناچار برای قیاس هم، همانگونه قرار گرفته است.

در یکی دو مبحث، مثل معنی واژه «اسم» و «حسنی» ابوالفتوح و میبدی توجه خاصی نکرده‌اند ناگزیر برای شرح این واژه‌ها بیشتر دیدگاه‌های علمای متأخر را مورد تدقیق قرار دادم و مورد آخر اینکه هفت عدد از این نود و نه اسم که در حدیث متواتر آمده است (مبنای کار بنده نیز بوده) به هیچ عنوان، نه به عنوان اسم و نه فعل مستقیماً در قرآن نیامده است، (الخافض، الماجد، المانع، النافع، الرشید، الصبور) پس در نتیجه فقط قسمت توضیح برای آنها منظور شده است و از قیاس لفظ و معنی به ناگزیر چشم‌پوشی کرده‌ام.

معصومه کیان

۱۳۹۸